

gemerkt te hebben, dat in Terwinselen nu toch eindelijk verzet komt tegen een nog sterkere inkrumping van de botanische tuin. Overplaat-sing naar een ander perceel brengt ook grote moeilijkheden mee. Het zou jaren en jaren duren voordat de grond van een nieuw perceel zodanig bewerkt is, dat deze aan de hoge eisen, welke een botanische tuin stelt voldoet, en dan nog gaan er jaren overheen voordat jonge bo-men en heesters daar geplant, voldoende uit-gegroeid zijn. Een botanische tuin is nu een-maal geen aardappelveld.

Naar aanleiding van een berichtje in „Nieuws van de Staatsmijnen” over aankoop van con-sumptieaardappels informeert de heer **Sterken**, wat toch wel de oorzaak mag zijn, dat in Lim-burg zo weinig — naar de smaak van velen — goede consumptieaardappels gekweekt worden. De heer **van Loo** antwoordt hierop, dat hier-voor verschillende oorzaken zijn: 1e. in Limburg heeft men meer belangstelling voor fruitteelt, 2e voor goede aardappelteelt moet men kunnen beschikken over voldoende en over vrij grote terreinen. Daar de bodem in Limburg heel sterk van karakter wisselt, vindt men vlak naast el-kaar uitstekend geschikte en absoluut onge-schikte percelen, waardoor aan voorwaarde 2 minder goed voldaan kan worden als in andere provincies, 3e door dit gebrek aan voldoende percelen is hier de kans voor aardappelmoeheid misschien groter dan elders. In dit verband wijst hij op de funeste gevolgen van onkruidbestrij-ding, zoals die heden gebezigd wordt en deelt mee, dat men in Amerika zelfs overgegaan is om onkruiden te kweken, om deze expres in graanakkers uit te zaaien.

De heer **Coonen** bracht ter vergadering een bloeiende maagdepalm en een dito maarts-viooltje. Bij deze laatste konden ook nog cleisto-game bloemen gedemonstreerd worden. Er klopt schijnbaar iets niet met dit viooltje en met som-mige andere planten. Het viooltje moet voor insecten wel erg opvallen door kleur en geur ('t heet niet voor niets *Viola odorata*) en men verwacht dus ook, dat het een mooi voorbeeld zal zijn van kruisbestuiving. Echter men ziet er vrijwel nooit zaad aan rijpen. Wat echter wel gebeurt, is, dat het al spoedig in de grond slecht ontwikkelde, zeer eenvoudig gebouwde bloemen gaat vormen; deze zijn geelwit van kleur, soms wat violet aangelopen en juist deze z.g. cleistogame bloemen vormen 'talrijke, dus

door zelfbestuiving ontstane, zaden, welke door mieren verspreid worden. Orchideëenbloemen zijn een schoolvoorbeeld van een model voor kruisbestuiving, echter bij verschillende soorten ziet men nooit insectenbezoek. De eigenlijke bloemen van Composieten, bijv. van paarde-bloemen, havikskruiden en derg. zijn uiterst klein en zouden niet opvallen, als ze niet in groten getale verenigd waren tot een bloem-hoofdje. Lintbloemen maken bovendien nog, dat dit hoofdje extra op moet vallen. Echter ze vormen apogame zaden, d.w.z. de eicel ont-wikkelt zich tot zaad, zonder dat hierbij eigen of vreemd stuifmeel tepas komt. En toch zijn bij deze 3 groepen planten soortbastaarden niet zeldzaam, hetgeen bewijst, dat er toch wel eens kruisbestuiving moet plaatsvinden.

Tenslotte vertoonde de heer **Bult** een opge-zette watersnip en vertelde iets over de levens-gewoonten van deze vogel. In het voorjaar op de baltsvlucht vliegt hij zigzaggend door de lucht, daalt plotseling, waarbij de lucht, door de staartveren schietend, een blatend geluid ver-oorzaakt, dat heel sterk doet denken aan dat van een schaaop of geit. Volksnamen als hemel-geitje of waerlamke zijn daarom terecht zeer goed gekozen. Als bijzonderheid deelde hij nog mede, dat hij met drie andere waarnemers op 16-10-1960 bij de volgelopen kleigroeve te Brunssum, tussen grenspaal 260—261 een bokje had waargenomen. Deze snippensoort is uiterst zeldzaam voor Limburg.

NIEDERLÄNDISCHE HYDRACHNELLAE. XLI*)

(ACARINA)

CHELOMIDEOPSIS ANNEMIAE ROM. 1920

von A. J. BESSELING

K. Viet s erwähnt in seinem Katalog (1956) auf Seite 534 das Genus *A-Thienemannia* und auf Seite 535 die bisher einzige Species *schermi*, beide von ihm benannt. Zum Genus stellt er auf Seite 534, Zeile 7 von unten das Syno-niem *Chelomideopsis* Rom. 1920b, mit, Zeile 6 van unten, der Bemerkung von ihm selbst: [nach Romijn in litt.: später als Viet s]; (vgl. Einleitung, 1956 Seite 7, sub 4).

Diese Bemerkung war für mich Anlass mich erneut mit diesem Problem zu beschäftigen. Ich fand das Folgende.

Ich besitze ein Sonderdruck des Artikels von Romijn (Romijn 1920c), welchen Sonderdruck ich seinerzeit als Duplikat von Dr. A. C. Oudemans erhielt. In diesem Schriftstück ist auf der ersten Seite zu lesen, in der Handschrift Oudemans': „April 1920“.

Es ist demgemäsz selbstverständlich dasz auch die Karthothek des Dr. Oudemans, jetzt im Besitz des Niederl. Entom. Vereins in Amsterdam, wie auch das Referat Oudemans' (Oudemans 1921), erwähnen: April 1920.

Im „Natuurhistorisch Maandblad“ vom 31 Oct. 1928 veröffentlichte Dr. H. Schmitz S.J. ein Literaturverzeichnis. Im kleinen Vorwort ist zu lesen: „Ich beginne mit meinen eigenen Publikationen über Phoriden. Ich habe sie in chronologischer Reihenfolge fortlaufend nummeriert“. Schmitz' Arbeit Nummer 34 erschien am 1. III. 1920; seine Arbeit Nummer 36 am 1. VII. 1920. Unter Nummer 35 ist ein Artikel im „Jaarboek-1919“ erwähnt. Dieses „Jaarboek 1919“ ist also erschienen zwischen 1. III. 1920 und 1. VII. 1920.

Schmitz' Arbeit Nr 35 heiszt: „Die Phoriden von Holl. Limburg etc. Vierter Teil“. Das Separat dieser Arbeit erwähnt: 1 April 1920. Dr. Schmitz schrieb mir wörtlich: „Das Jaarboek v. h. Natuurh. Gen. in Limburg 1919 ist am 1 April 1920 herausgekommen. So steht gedruckt auf den Separatabdrücken, die ich von meiner Arbeit: Die Phoriden von Holl. Limburg etc. Vierter Teil seiner Zeit erhalten habe“.

Ich habe mich von diesem Aufdruck überzeugen können. Er lautet: „Separatdruck aus dem Jaarboek van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg 1919, p. 91—154 (lese 152) ausgegeben am 1 April 1920“.

Obige vier Punkte beweisen m. E. hinreichend dasz das „Jaarboek 1919“ und die Sonderdrucke von Romijn, im April 1920 erschienen sind, und dasz Romijn im selben Monat Dr. Oudemans ein Exemplar zukommen liesz.

Der Namen *Chelomideopsis Annemiae* n.g. n.sp. ist folglich vom 1 April 1920 und der Namen *A-Thienemannia schermeri* Viets vom 14 August 1920 (Viets 1955 S. 370 = Viets 1920b).

Rücksichtlich der Beschreibung von Romijn musz zugegeben werden dasz diese unzureichend ist. Dies war für Viets schon in 1925 Veranlassung die Namen Romijn's zu verwerfen (Viets 1925g). Aber die Internationale

Regeln der Zoologischen Nomenklatur geben ihm nicht das Recht dazu.

Eine vollständige Beschreibung folgte einige Monate später von Viets selbst (Viets 1920b); nachher kam noch Romijn mit einer kurzen Beschreibung und Abbildungen (1921).

Ausserdem geht aus folgendes hervor dasz Romijn und Viets dieselbe Art beschrieben haben.

Viets vermutete die Identität der Arten schon in den Jahren 1924 und 1925 (Viets 1924d und 1925g). Romijn fand ursprünglich drei Exemplare seiner Milbe (Romijn 1920c). Er schickte zwei seiner Preparate (Nr 358 und Nr 359) an Viets. Dieser bestätigte danach seine Vermutung (Viets 1926 1).

Es ist klar dasz die diskutierte Milbe künftighin genannt werden musz: *Chelomideopsis annemiae* Romijn 1920 (syn. *A-Thienemannia schermeri* Viets 1920).

Zum Schlusz danke ich die Herren Dr. G. Kruseman, Amsterdam, und Dr. H. Schmitz S.J., Bad Godesberg, herzlichst für ihre Hilfe.

*) Eingegangen 24—X—1960.

Samenvatting.

K. Viets vermeldt in zijn Katalogus van Watermijten (1956) op de bladzijden 534 en 535 genus en soort *A-Thienemannia schermeri* Viets 1920 en noemt hierbij de synoniemen *Chelomideopsis Annemiae* Romijn, eveneens uit 1920, en verschenen in het Jaarboek 1919 van het Genootschap (Romijn 1920c).

Viets merkt op (tussen [] geplaatst), dat volgens een schriftelijke mededeling van Romijn, diens namen ná die van Viets verschenen zouden zijn. De benamingen van Viets zijn van augustus 1920 (Viets 1920b en 1955).

Aan de hand van enkele feiten wordt aangetoond dat het Jaarboek 1919 verschenen is in april 1920. Dit heeft tot gevolg dat de benaming van Romijn *Chelomideopsis Annemiae* n.g.n.sp. de prioriteit heeft boven die van Viets.

Verder wordt aangetoond dat Romijn en Viets dezelfde soort beschreven en niet twee verschillende.

Literatur.

1920c. (= 1920b bei Viets).

Romijn G., Hydracarin en Limburg, 1918—1919. Natuurhist. Genootsch. in Limburg, Jaarb. 1919, S. 81.

1920b. Viets K., Hydracarin en aus norddeutschen und schwedischen Quellen. Arch. Hydrob. Bd. 12, 4, S. 805.